

Bruksela, dnia 4.3.2026 r.
SWD(2026) 72 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI
STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**ustanawiającego ramy środków na rzecz przyspieszenia rozwoju zdolności
przemysłowych i dekarbonizacji w sektorach strategicznych oraz zmieniającego
rozporządzenia (UE) 2018/1724, (UE) 2024/1735 i (UE) 2024/3110**

{COM(2026) 100 final} - {SEC(2026) 70 final} - {SWD(2026) 70 final} -
{SWD(2026) 71 final}

Streszczenie oceny skutków

Ocena skutków Aktu w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu

A. Zasadność działań

Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem?

Nadrzędnym problemem, któremu ma zaradzić ta inicjatywa, jest potrzeba wzmocnienia konkurencyjności i odporności przemysłu UE w kontekście zwiększonej globalnej presji, przy jednoczesnym przyspieszeniu dekarbonizacji jego procesów i produktów. Problem ten nasilają następujące trzy problemy cząstkowe: ograniczony popyt na europejskie niskoemisyjne produkty przemysłowe, podatności na zagrożenia dla łańcucha dostaw w sektorach strategicznych i w zakresie technologii neutralnych emisyjnie oraz fakt, że technologie dekarbonizacji przemysłu nie są jeszcze wdrażane na dużą skalę.

Unijny przemysł wytwórczy jest największym pracodawcą (18,7 %) i dostawcą wartości dodanej (24,1 %). Przemysł UE traci jednak swoją pozycję. Udział przemysłu wytwórczego w unijnym PKB spadł z 17 % w 2000 r. do 14 % w 2024 r. Niskie poziomy inwestycji – w połączeniu z wyzwaniem takimi jak powolny wzrost gospodarczy, nieuczciwy handel międzynarodowy i nieuczciwa konkurencja, potrzeba dekarbonizacji i konkurencja technologiczna – wpływają na konkurencyjność przemysłu UE oraz na uzasadnienie biznesowe inwestowania w europejskie technologie niskoemisyjne. Prognozuje się, że do 2035 r. światowy rynek technologii neutralnych emisyjnie wzrośnie niemal trzykrotnie. Choć ich wdrażanie w UE postępuje, udział UE w rynku światowym maleje, a krajowe zdolności produkcji pozostają ograniczone. Ponadto bezpieczeństwo gospodarcze jest głównym filarem polityki przemysłowej UE, a kluczowe technologie leżące u podstaw transformacji ekologicznej i cyfrowej są obecnie narażone na strategiczne zależności i ryzyko związane z łańcuchem dostaw. Bez konkurencyjnej i niskoemisyjnej bazy przemysłowej UE nie osiągnie celów Paktu dla czystego przemysłu i strategii bezpieczeństwa gospodarczego.

Jaki jest cel inicjatywy?

Ogólnym celem inicjatywy jest zwiększenie odpornej i niskoemisyjnej produkcji przemysłowej w przetwórstwie przemysłowym UE, ze szczególnym uwzględnieniem sektorów energochłonnych, technologii neutralnych emisyjnie i przemysłu motoryzacyjnego pod względem ich wkładu w zwiększanie konkurencyjności i bezpieczeństwa gospodarczego oraz w zrównoważony wzrost gospodarczy Europy. Na ten cel ogólny składa się pięć celów szczegółowych:

(CS1) Ułatwienie zróżnicowania niskoemisyjnych produktów przemysłowych w celu zwiększenia ich wartości i zbywalności.

(CS2) Zwiększenie popytu na europejskie produkty niskoemisyjne i czyste technologie.

(CS3) Zmaksymalizowanie jakości i korzyści płynących z inwestycji zagranicznych w UE.

(CS4) Przyspieszenie i uproszczenie wydawania pozwoleń na dekarbonizację przemysłu.

(CS5) Zwiększenie liczby projektów inwestycyjnych na obszarach przyspieszonego rozwoju przemysłowego.

Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?

Chociaż środki krajowe mogą stanowić odpowiedź na niektóre elementy wyzwania, istnieje ryzyko fragmentacji jednolitego rynku i osłabienia zbiorowej skuteczności. Biorąc pod uwagę, że łańcuchy dostaw są głęboko zintegrowane między państwami członkowskimi, skoordynowane podejście na poziomie UE ma zasadnicze znaczenie dla wspierania odporności, dekarbonizacji przemysłu i równych warunków działania. Umożliwia ono uzyskiwanie korzyści skali, proponuje rozwiązania odpowiadające zakresowi problemu i pomaga zapobiegać nieefektywności i powielaniu działań.

B. Rozwiązania

Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Jak uzasadniono ten wybór lub jego brak?

Warianty strategiczne podzielono na trzy główne zestawy środków z zakresu polityki (WS), przy czym każdy środek odpowiada celowi szczegółowemu (CS).

W wariantcie strategicznym 1 (WS1) proponuje się, w ramach (CS1), oznakowanie intensywności emisji dwutlenku węgla w odniesieniu do sektorów energochłonnych. W ramach CS2 przewiduje się stworzenie rynków pionierskich poprzez wprowadzenie wymogów dotyczących niskoemisyjności dla materiałów energochłonnych (stali, cementu i aluminium) wykorzystywanych w wybranych sektorach niższego szczebla (sektorze motoryzacyjnym i budowlanym) w zamówieniach publicznych i systemach wsparcia. Proponuje się w nim również wprowadzenie wymogów dotyczących unijnego pochodzenia baterii, systemów fotowoltaicznych i części pojazdu w zamówieniach publicznych i systemach wsparcia. W ramach CS3 wprowadza się wytyczne dotyczące dobrowolnych warunków dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych w łańcuchu dostaw akumulatorów. Aby usprawnić wydawanie pozwoleń, w ramach CS4 proponuje się jednolitą procedurę cyfrową dla wszystkich pozwoleń, mającą zastosowanie do całego przemysłu wytwórczego. W ramach CS5 zaleca się państwom członkowskim ułatwienie finansowania publicznego projektów priorytetowych na obszarach przemysłowych.

Wariant strategiczny 2 (WS2) rozwija propozycje zawarte w wariantcie pierwszym przez rozszerzenie zakresu i wymogów. W ramach CS1 przewiduje się obowiązek wprowadzenia specjalnego oznakowania intensywności emisji dwutlenku węgla dla stali, wraz ze szczegółowymi zasadami, które można później rozszerzyć na inne materiały energochłonne. Jeżeli chodzi o rynki pionierskie, w ramach CS2 przewiduje się wprowadzenie wymogów dotyczących niskoemisyjności i pochodzenia unijnego w zamówieniach publicznych i systemach wsparcia w odniesieniu do stali, cementu i aluminium wykorzystywanych w wybranych sektorach niższego szczebla (motoryzacyjnym i budowlanym). Warunki dotyczące konkretnych inwestycji w ramach CS3 są obowiązkowe, a nie dobrowolne. W ramach CS4 przewiduje się zwiększenie wsparcia dla procesu wydawania pozwoleń poprzez wprowadzenie dodatkowych środków przeznaczonych dla sektorów energochłonnych. Natomiast w ramach CS5 wyznaczenie obszarów przemysłowych przez państwa członkowskie jest obowiązkowe i nie ma charakteru zalecenia.

Wariant strategiczny 3 (WS3) jeszcze bardziej rozszerza propozycje dwóch poprzednich wariantów. W ramach CS2 dotyczącego rynków pionierskich rozszerza się wymogi dotyczące niskoemisyjności i pochodzenia unijnego w odniesieniu do stali, cementu i aluminium wykorzystywanych w wybranych sektorach niższego szczebla, mianowicie na produkty motoryzacyjne i budowlane wprowadzane do obrotu. Rozszerza się również wymogi dotyczące unijnego pochodzenia baterii, systemów fotowoltaicznych i części pojazdu na wszystkie produkty wprowadzane do obrotu. W ramach CS3 dotyczącego wydawania pozwoleń przewiduje się wprowadzenie specjalnych środków dla obszarów przemysłowych. W ramach CS5 wymaga się, aby Komisja wyznaczyła obszary przemysłowe zgodnie z kryteriami kwalifikacji i zapewniła priorytetowym projektom dostęp do funduszy.

Po przeanalizowaniu skutków każdego wariantu strategicznego, a także ich zdolności do osiągnięcia celów i interakcji z istniejącymi i planowanymi inicjatywami UE, w ocenie skutków za wariant preferowany uznano WS2. Ogólnie rzecz biorąc, WS2 pozwala osiągnąć cele w najskuteczniejszy i najbardziej efektywny sposób (ponieważ różnice kosztów i korzyści w stosunku do WS1 są minimalne) oraz przyczynia się do efektywności administracyjnej i sprawności procesów. Jeżeli chodzi o elementy ilościowe, WS2 przynosi ogólne korzyści netto, które są wyższe niż w przypadku WS3, ale nieco niższe niż w przypadku WS1, i należy się spodziewać, że szacowane koszty zostaną zrównoważone długoterminowymi korzyściami związanymi z bezpieczeństwem gospodarczym i odpornością. Części wpływu na sektory niższego szczebla i łańcuchy dostaw, zarówno pozytywnego, jak i negatywnego, nie można było jednak określić ilościowo ze względu na brak danych. Ogólnie rzecz biorąc, WS2 ułatwia uzasadnienie biznesowe i inicjuje decyzje inwestycyjne w UE przez usprawnienie procedur wydawania pozwoleń dla całego przemysłu wytwórczego, zwiększenie popytu na europejskie materiały o obniżonej emisyjności i produkty technologii neutralnych emisyjnie w strategicznych łańcuchach wartości oraz zapewnienie ram inwestycyjnych wspierających tworzenie wartości dodanej w UE. Ponadto WS2 skuteczniej ograniczy ryzyko zakłóceń w łańcuchu dostaw i ograniczeń przywozu ze strony państw trzecich, co ma zasadnicze znaczenie dla zachowania bezpieczeństwa gospodarczego Unii, która poniosłaby znaczne straty w wyniku takich wstrząsów systemowych. Przewidywalność, dostęp do czynników produkcji i silne łańcuchy dostaw mają kluczowe znaczenie dla konkurencyjności i prawidłowego funkcjonowania przemysłu UE. Inne korzyści obejmują m.in. tworzenie miejsc pracy i wzrost wartości dodanej brutto na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw, co prowadzi do większej stabilności gospodarczej i społecznej w ujęciu ogólnym. WS2 zapewnia najbardziej zrównoważone podejście do skuteczności i efektywności, a także spójności i proporcjonalności.

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Zorganizowano otwarte konsultacje publiczne i kilka ukierunkowanych konsultacji w celu zebrania informacji zwrotnych od wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron. Ogólnie rzecz biorąc, przemysł poparł tę inicjatywę i przepisy ułatwiające procedury wydawania pozwoleń na projekty produkcji przemysłowej. Sektor stalowy popiera wprowadzenie oznakowania, ale dyskutuje nad niektórymi z jego parametrów i projektem systemu klasyfikacji. Producenci stali, cementu i aluminium, energii słonecznej, baterii i części pojazdu mogą odnieść bezpośrednie korzyści z Aktu w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu i poparli wprowadzenie wymogów dotyczących pochodzenia unijnego i wymogów dotyczących niskiej zawartości węgla w celu wsparcia rozwoju europejskich rynków pionierskich niskoemisyjnych produktów przemysłowych i technologii neutralnych emisyjnie. Inne sektory energochłonne mogą mieć jednak odmienne poglądy na temat wprowadzenia wymogów dotyczących niskoemisyjności i pochodzenia unijnego. Z drugiej strony opinie organów publicznych były podzielone, w szczególności w odniesieniu do przepisów dotyczących wydawania pozwoleń w ramach WS2 i WS3, w szczególności w odniesieniu do przepisów dotyczących rynków pionierskich, ponieważ stworzenie takich rynków zwiększyłoby ich obciążenie administracyjne.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Należy się spodziewać, że WS2 przyniesie korzyści gospodarcze docelowym sektorom energochłonnych gałęzi przemysłu i technologii neutralnych emisyjnie, ponieważ stworzy popyt na europejskie niskoemisyjne produkty przemysłowe i baterie, systemy fotowoltaiczne i części pojazdu. Na przykład w 2030 r. oczekuje się wzrostu wartości dodanej brutto o około 445 mln EUR w przypadku przemysłu cementowego i o 241 mln EUR w przypadku sektorów stali i aluminium. Ponadto przewiduje się, że od czasu wejścia w życie środków dotyczących części pojazdu w całym łańcuchu wartości w sektorze motoryzacyjnym, w tym w odniesieniu do nakładów pośrednich, nastąpi wzrost wartości dodanej o około 10,5 mld EUR. Przemysł wytwórczy odniesie również korzyści z oszczędności czasu i kosztów wynikających z przepisów dotyczących elektronicznego wydawania pozwoleń, potencjalnie sięgających nawet 240 mln EUR oszczędności kosztów związanych z cyfryzacją procedur wydawania pozwoleń. Korzyści dla przemysłu obejmą możliwości zatrudnienia. Szacuje się na przykład, że wprowadzenie przepisów dotyczących rynku pionierskiego przyczyni się do stworzenia i utrzymania 148 352 miejsc pracy w 2030 r. Ponadto Akt w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu przyczyni się do osiągnięcia celów klimatycznych UE przez przyspieszenie realizacji projektów dekarbonizacji, co doprowadzi do szacowanej redukcji emisji gazów cieplarnianych o 30,58 mln ton ekwiwalentu CO₂ w odniesieniu do WS2 tylko w 2030 r., co odpowiada oszczędnościom w wysokości około 3 058 mln EUR.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Sektory niższego szczebla doświadczą wyższych kosztów produkcji ze względu na uwarunkowania rynku pionierskiego. Koszty dostosowania ponoszone przez producentów oryginalnego wyposażenia motoryzacyjnego w związku z wymogami dotyczącymi niskoemisyjności i pochodzenia unijnego mogą spowodować stratę wartości dodanej brutto w wysokości 291 mln EUR, podczas gdy w sektorze budowlanym może nastąpić strata wartości dodanej brutto w wysokości 691 mln EUR. Na przykład cena pojazdu może wzrosnąć o 0,225 % (69,27 EUR) ze względu na przepisy dotyczące stali niskoemisyjnej i aluminium niskoemisyjnego, a samochodu osobowego z napędem elektrycznym – o 2,2 % (630 EUR) ze względu na wymogi dotyczące pochodzenia unijnego w 2030 r. Należy się spodziewać, że koszty wybudowania budynku wzrosną o 0,45 % w związku ze stosowaniem produktów niskoemisyjnych, takich jak stal, aluminium i cement. Wprowadzenie wymogów dotyczących pochodzenia unijnego w odniesieniu do fotowoltaiki i akumulatorów doprowadzi również do wzrostu kosztów dla wszystkich konsumentów, szacowanego na 685 mln EUR w przypadku fotowoltaiki i 2 338 mln EUR w przypadku systemów magazynowania energii (BESS)/pojazdów elektrycznych (EV). Zamówienia publiczne i dotacje mogłyby pokryć znaczną część kosztów, ograniczając ich wpływ na obywateli. Przedsiębiorstwa będą musiały ponieść stałe koszty administracyjne, głównie związane z przestrzeganiem przepisów dotyczących rynku pionierskiego, wynoszące łącznie około 1,2 mln EUR w przypadku WS2, które można by zrekompensować przez umożliwienie oszczędności związanych z cyfryzacją. Te dodatkowe koszty zmniejszą się w perspektywie średnioterminowej, ponieważ koszty produkcji będą niższe ze względu na korzyści skali i wyrównanie kosztów z produktami wysokoemisyjnymi.

Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?

Przedsiębiorstwa każdej wielkości w docelowych gałęziach przemysłu odniosą korzyści z rozszerzonego rynku produktów niskoemisyjnych i skorzystają z oszczędności kosztów i czasu związanych z szybszym i uproszczonym procesem wydawania pozwoleń. Konsultacje branżowe wykazały, że MŚP stoją w obliczu większych wyzwań związanych z wydawaniem pozwoleń ze względu na ograniczone zasoby administracyjne. Przedsiębiorstwa działające w sektorze niższego szczebla, takim jak sektor motoryzacyjny i budowlany, mogą jednak ponieść dodatkowe koszty (zob. koszty preferowanego wariantu powyżej) związane z wymogami dotyczącymi niskiej emisji dwutlenku węgla lub udziału komponentów unijnych, w tym zwiększone koszty materiałów. Te zwiększone koszty dla sektorów niższego szczebla, choć minimalne, będą silniej odczuwane przez MŚP. Dokładniej rzecz ujmując, środki dotyczące rynku pionierskiego prawdopodobnie spowodują wzrost kosztów administracyjnych związanych z wykazywaniem sprawozdawczości w zakresie zgodności, w przypadku gdy środki łączące przewidziane we wniosku nie są wystarczające.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Należy się spodziewać, że administracje publiczne poniosą wyższe koszty w ramach zamówień publicznych i systemów wsparcia, a także dodatkowe koszty administracyjne związane z monitorowaniem, sprawozdawczością i przestrzeganiem przepisów. Roczne koszty administracyjne mogą wzrosnąć w całej UE nawet o 8,92 mln EUR, chociaż przewiduje się, że zostaną one zrównoważone oszczędnościami związanymi z wydawaniem pozwoleń. Przewiduje się, że koszty zamówień publicznych wzrosną we wszystkich państwach członkowskich ze względu na wpływ wymogów dotyczących udziału komponentów unijnych.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

Należy się spodziewać, że Akt w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu zwiększy konkurencyjność unijnych sektorów energochłonnych, sektorów produkcji systemów solarnych, baterii i części pojazdu przez zabezpieczenie popytu na ich produkty, a także bezpieczeństwa gospodarczego i odporności UE. Miałyby to wpływ na międzynarodowe przepływy handlowe, zmniejszając zależności i sprzyjając inwestycjom zagranicznym w UE tworzącym wyższą wartość dodaną. Potencjalne negatywne reakcje ze strony niektórych partnerów handlowych mogą prowadzić do wyzwań w zakresie konkurencyjności dla przemysłu UE na rynkach światowych.

D. Działania następcze

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?

Ocenę należy przeprowadzić trzy lata po wejściu w życie, przy czym wyraźna klauzula przeglądowa powinna mieć zastosowanie pięć lat po wejściu w życie.